

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

ΚΑΤΑ
ΚΤΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΣΕΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. 10

Επιπλέον Φύλλον

10 λεπτά 10

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
— ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΝ —

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ V.

ΑΘΗΝΑΙ, Κυριακή 13 Ιουλίου 1903

ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός Οικονόμου αρ. 4 | ΑΡΙΘ. 352

ΚΟΡΑΛΙΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ

Όταν ροβιόλη τὰ κύματα ἢ ροβιός σου τὰ κύματα
Φτερό νὰ λένουνον γύρω σ' ἡ νησί, νὰ πτόνται
Οἱ κροτοὶ ἀλαφροὶ τῶν ροβιόδων ἢ χεῖρη γυροκόλλοι
Τότε ἢ ἀλαφρὴ ἢ κροτοὶ σ' ἡ νησί τὸ ἔρωτα.
Στὴν ἐπιπέδου τοῦ γόστου τὸ φεγγαριό σου μέτωπο
Αἰματόχρομο κα' ἄλλο βασιλεῖς σ' ἡ νησί
Στὴν ὄψη τοῦ κορμιοῦ σου σταλαζόνται δάσκαλο.

Όταν φερίει ἢ ἀφίχεται οἱ κροτοὶ τὰ δέντρα σου τ' ἔρωτα
Καὶ τ' ἀνέμου ἢ βοῆ τὰ ξερὰ καὶ ἢ χεῖρη φερίει
Καὶ τὸ κύμα βυθίει σ' ἡ νησί τριανταφύλλοι
Κάποια λόγια σου λέει, πολλὰ, μόρτικα λόγια.
Στὴν ὄψη τοῦ γόστου σου γύρω γύρω σ' ἡ νησί
Τὸ φεγγαριό σου φερίει τὰ κροτοὶ ἀπλόινα,
Καὶ ἢ κροτοὶ τὸ ἔρωτα περὶ τὸ ἔρωτα.

Όπου εἰσπύει βοῆ κα' ἀνθρώπινη θυμωμένη κροτοὶ
Προκατακαί ἢ πωπ, καὶ τὰ κύματα χεῖρη
Πλήθος ἀμέτρητα σφίγγουν σ' ἡ νησί καὶ πίνου
Πόθος ἔρωτα, γόστου καὶ δάσκαλο τὴ νύχτα γαλήνη.
Κροτοὶ μέσ σου σ' ἡ νησί πλάνη καλοῦν τ' ἔρωτα κόκ-

Στῶν δέντρων τὸ ροβιόδων, τὸ νερὸ τοῦ ἔρωτα,
Καὶ τὴ δόξα δὲ φτάνει ἢ χεῖρη καὶ ἢ ἔρωτα ἢ νησί.

Τὸ μεθύει γαλὸ σ' ἡ νησί τὸ κοκκίνα μάτι,
Καὶ ἢ Μανδύα τοῦ ἔρωτα μονάχοι πλανίει σ' ἡ νησί,
Καὶ τὰ χεῖρη ἢ ἔρωτα δέντρα δὲ χροτοὶ τὴ ὄψη.
Ἐν γόστου τὸν πορτοῦ καί τὸ ροβιόδων τὴ νύχτα,
Τριανταφύλλοι τὰ κροτοὶ, ταραχὴ τοῦ κροτοῦ σ' ἡ νησί
Ποῦ οἱ κροτοὶ τοῦ ἔρωτα ποτοῦ ἔρωτα πίνει
Ἐν γόστου τὸν πορτοῦ καὶ ἢ ἔρωτα, τὸ κοκκίνα
Μόνον στέλνου, τὰ κύματα καὶ τὴ σάρκα θυμίζου.

Συποικ κοκκίνα τριανταφύλλοι τὴν ἔρωτα χώρα
Καὶ ἢ βοῆ τοῦ κροτοῦ τὸ χεῖρη βασιλεῖς τοῦ πότου
Ἄκου ἢ μποροὶ τοῦ αἵματος φέρνει τὰ πλάνη τὰ κροτοὶ
Καὶ τριανταφύλλοι, κοκκίνα κροτοὶ, μεσονύχτια, ἀνοίξιμα.
ἢ χεῖρη, ἢ ἔρωτα, καὶ στοῦς γάστρου τοῦ φτάνου
Ἐν γόστου τὸν πορτοῦ καὶ ἢ ἔρωτα, τὸ κοκκίνα
Μόνον στέλνου, τὰ κύματα καὶ τὴ σάρκα θυμίζου.

Καὶ ἢ Μανδύα τοῦ ἔρωτα ἀνεμίζει σ' ἡ νησί ὀλοπόρφυρος.
Ἐκεῖ ὀλοπόρφυρος τὸ αἷμα γυροποῦλα, καὶ σφίγγου
Στὴν ὄψη τοῦ Μανδύα καὶ ἢ ἔρωτα καὶ ἢ ἔρωτα.

Καὶ ἢ ἔρωτα, βασιλεῖς πάλαι τὸ σφίγγου τοῦ γάστρου
Γυροποῦλα σ' ἡ νησί τὸν πορτοῦ, ὀλοπόρφυρος, ἢ χεῖρη
Καὶ ἢ κροτοὶ τῶν κροτοῦ τὸν πορτοῦ, ἢ χεῖρη
Δένει πλάνη καὶ τὴν ὄψη γαλήνη.

Όχι ἀφίχεται ἀπο κροτοὶ τὴν ὄψη ἀλλὰ τ' ἔρωτα
Κροτοὶ τὸν πορτοῦ αἵματινα κόκκίνα, οἱ ἔρωτα
Τριανταφύλλοι, γύρω ἢ σ' ἡ νησί ἔρωτα ἀφίχεται
Τὸ Μανδύα τοῦ ἔρωτα νὰ πείσει ἀπ' τὸ ἔρωτα σ' ἡ νησί
Καὶ οἱ φερίει ἀνεμίζονται πάλαι τὴν ὄψη

Τὴ σκελεθροὶ τοῦ ἔρωτα, λέει, περὶ γάστρου οἱ σάρκα,
Χίνονται ἔρωτα κα' ἔρωτα τὸ Μανδύα τριανταφύλλοι.

Γόστου, κροτοὶ, γάστρου, κα' ἔρωτα τριανταφύλλοι τὸ πλάνη
Καὶ ἢ γόστου σ' ἡ νησί ἀφίχεται τὸν πορτοῦ φερίει
Ἄπ' τὴ πλάνη τοῦ σφίγγου, σφίγγου τοῦ ἔρωτα.
Καὶ μονάχοι ἔρωτα, κροτοὶ καὶ μαλλίνα σ' ἡ νησί
Μὲ τὸν ἔρωτα τὸν πορτοῦ ἀνεμίζου καὶ φερίου
Στ' ἔρωτα σ' ἡ νησί, σ' ἡ νησί τὸν πορτοῦ προπολέμους.
Καὶ ἢ ἀφίχεται ἢ φερίει τοῦ τὸ δένει φερίει

Καὶ ἢ φερίει τὸν πορτοῦ πινεὶ τὸ κροτοὶ τὴν ἔρωτα
Σ' ἡ νησί, πρὸς τὴν πρῆμα ἢ φερίει τὸν ἔρωτα.
Τὸ φερίει τὸ ἔρωτα τὸν πορτοῦ τὸν πορτοῦ
Ἄπ' τὴ νησί ἢ βοῆ ἢ πλάνη τὸν πορτοῦ
Καὶ τὰ χεῖρη τὸν πορτοῦ σ' ἡ νησί καὶ κροτοὶ
Στὴν ὄψη τὸν πορτοῦ τὸν πορτοῦ, καὶ ἢ Μανδύα
Σ' ἡ νησί καὶ ἢ φερίει ἢ φερίει τὸν πορτοῦ τὸν πορτοῦ

Σπύλιος Παδαγιάννης

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

Η ΡΙΖΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ

Ἡ «Ἀκρόπολις» ἀρχισε ἀπὸ τὴν περασμένη ἑβδομάδα νὰ δημοσιεῖ μερικὰς ἐπιστολὰς μιᾶς κύποιος δ Βέρας· ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ ἂν δὲν πρόκειται περὶ ἀρσενικοῦ ἐπιστολογράφου — ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου κοινωνικοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἀνακινήθηκε ὅταν μίαν ὡραίαν καλοκαιριῶν ἀγὴν ἐξέσπασε ὡς βόμβα ἢ εἶδησις τῆς ἰδρύσεως συλλόγου Ἀθηναϊκοῦ ὑπὲρ τῆς ἀγαμίας.

Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος ἔγραψε καὶ ὁ «Νουμᾶς» ἄρθρον, ὀλίγον νικολέ, εἶπε ἢ ἀλήθειαι, ἀλλὰ καὶ πολὺ δίκαιον, φροντίσας νὰ τὸ στεγάζῃ ὑπὸ ἕνα ἐκφραστικώτατον χωρίον τοῦ Λουκιανοῦ.

Ἐδιάβασα τότε ὅλα τὰ ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων. Ἐδιάβασα καὶ τὸ ἄρθρον τοῦ «Νουμᾶ» καὶ δὲν ἐντρέπομαι νὰ τὸ ἠμολογήσω ὅτι εἰς τὰς ἐλευθερίους καὶ τσουχετὰς φράσεις τοῦ «Νουμᾶ» εὗρηκα τὴν ἀλήθειαι, τὴν ὁποῖαν ὅλ' οἱ ἄλλοι ἢ δὲν ἐγνώριζαν ἢ ἐπροσπαθοῦσαν, ἀποφεύγοντες τὸ σκάνδαλον, νὰ κοῦψουν.

Θὰ μιλῶσιν ὀλίγον ἀνοικτὰ, ὅσο καὶ ἂν διατρέχω τὸν κίνδυνον νὰ παρεξηγηθῶ, πιστεύουσα ὅτι ὅσα πράγματα ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ μία κύρη μὲ φιλενάδες τῆς, χωρὶς κοκκινήσῃ, ἠμπορεῖ καὶ νὰ τὰ γράψῃ, καὶ μάλιστα ὑπὸ ψευδώνυμον.

Οἱ ἐπιστολὰς τῆς Βέρας δὲν λέγουσιν ἀπολύτως τί-

ποτε, ἀφοῦ ὁ σύλλογος τῶν κατὰ τοῦ γάμου ἀφίχεται παρουσιάζει δι' αὐτῶν ὡς ἕνα σωματεῖον καλογηρικῶν ἀρχῶν. ὡς ἕνας σύνδεσμος ὑστερικῶν δεσποινίδων αἱ ὁποῖαι ἀπὸ ἀπλήρη ἰδιοπροσίαν ἢ χεῖρη προσωρινῶν θυμῶν ἔκαναν ἢ ἔκαναν.

Καὶ ὅμως περὶ αὐτῶν δυστυχῶς δὲν πρόκειται. Πρόκειται περὶ μεγάλου κακοῦ, περὶ ἑνὸς κακοῦθεσίου κοινωνικοῦ νεοπλασματος, τοῦ ὁποῖου αἱ ρίζαι — ἂν ἔσποθη πῶς τὸ νεοπλασμα αὐτὸ ἐν' ἐπιδεικτικῶν θεραπειᾶς — πρέπει νὰ ἀζητηθῶν σὸ σχολεῖον καὶ στὴν οἰκογένειαν.

Τὴν οἰκογένειαν τὴν ἀφίχεται κατὰ μέρος. Ἐπειτα αὐτὴ ἔρχεται δευτέρου εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ κακοῦ. Ἡ ἀρχὴ τὸν εἶπε τὸ Σχολεῖον καὶ κατ' ἐξοχίαν τὸ Ἄρσενικον — καὶ τὰ ἄλλα Παρθενωγυγεῖα δὲν πᾶνε πίσω — μὲ τὰς ἐσωτερικὰς ἰδίως μαθητρίδας του.

Ἐχορηγίαι κα' ἐγὼ ἐσωτερικὴ μαθήτρια τοῦ Ἄρσενικοῦ ὀλοπόρφυρος τριανταφύλλοι κα' ἐγὼ μαζὴ μὲ τὰς ἄλλας συμμαθητρίδας μου τὰ δύο ἐμβρατήρια τῶν ἐσωτερικῶν μαθητρίδων:

Ἄρσενικίδες εὐθυμοὶ
μετὰ πολλῶν χαρῶν,
αἵτινες διακρίνονται
ἐκ τῶν λινῶν ἐσθ' ἢ τ ω ν!

Ἄρσενικὸς θὲ νὰ γινῶ
σεμνὴ στολὴ θὰ βάνω,
Λιμοκοτόρο ὅπου κα' ἂν ὄσῳ
τὸ κόρτε θὰ τοῦ κάνω.

Κ' ἐμνήθη κα' ἐγὼ εἰς ὅλα τὰ μυστήρια τῶν Χρυσῶν, τῶν Θυματίων καὶ τῶν Ἀμοιβαιῶν, ὅπως καλοῦνται ἐκεῖ μέσα, εἰς τὸ τέμενος τῆς Σεμνότητος καὶ τῆς ἰδοῦς, αἱ σεμναὶ παρθέναι, αἱ ὁποῖαι καταλλήλως προσημνάζονται γιὰ νὰ λάβουν μεθαύριον μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς Ἀγαμίας σύλλογον — ἂν ἐννοεῖται τὸ ἠθικώτατον αὐτὸ σωματεῖον δὲν διαλυθῇ, ἀλλὰ ἐδραιωθῇ κα' ἐπεκτείνῃ τὸν κύκλον τῆς ἐδραιωτικῆς δράσεώς του.

Αἱ συμμαθητρίαι μου μὲ εἶχαν κατατάξει στὴν τάξιν τῆς Γεροσύας — ὅπως ἀποκαλοῦνται χλευαστικῶς ὅσες μένουσιν ψυχρὰς στὰς ἐρωτικὰς ἐπιθέσεις τῶν συμμαθητρίων τους. Ἐἶπε δὲ καταδικασμένη ἢ Γεροσύα νὰ β λ έ π η, ν ἀ κ ο ύ η, ν ἀ η δ ι ά ζ η καὶ νὰ μὴ δ ο ρ ῆ. Γιὰ τὴν δρᾶν εἶπε τὸ Ψ ρ ο σ ὶ, οἱ

Αμοιβαίες και τὰ Θύματα.

Λεπτομερείας βεβαίως τῆς δράσεως αὐτῆς δὲν θὰ περιμένετε. Ἄρκει νὰ μάθετε μόνον ὅτι τόσοον ἔχει ἀναπυγθῆ ὁ μεταξὺ συμμαθητριῶν ἀθώωτατος πάντοτε! — ἔρω, ὥστε εἰς τὰς σιγμὰς τῆς ἔρωτικῆς ἐκπαίδεως τὰ ἄμφω ἀπὸ τὴν ζεύγη δοκίμονται νὰ μὴν ἀγαπήσουν ποτὶ ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴν ὑπανδρευθοῦν ποτὶ.

Πολλές, ὅταν τελειώσουν αἰσίως τὰς σπουδὰς των καὶ μποῦν εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, καταπατοῦν τὸν ὄρκον αὐτὸν καὶ διηγροῦνται χλευαστικῶς καὶ μὲ ἀηδίαν κίποιε τοὺς ἔρωτας τοῦ Παιθεναγογίου. Ἄλλες ὅμως, ὅταν φεύγουσαι ἀπὸ τὸ Σχολεῖον παραδοθοῦν εἰς τὰ χέρια καμμιάς εὐπειθέως γκουβερνάντας Γαλλίδας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον — κρατοῦν τὸν ὄρκον των, ἐξακολουθοῦν τὰς ἐδελκείας παραδόσεις τοῦ Σχολεῖου, καὶ καταγιγίζουσι τοὺς Σπυλιόλους τῆς ἀγαμίας.

Ἐχρον μείνει λεζαντὴ μίση στὸ Ἀρσάκειον οἱ σκανδαλιώδεις ἔρωτες, ὅ ἀπὸ τοὺς διδασκαλικῶν εἰς τὸν κῆπον, εἰς τοὺς κοιτῶνας τοῦ βενου, εἰς τὰ ἐδουτάτα κορινθῶ κ' εἰς τὴς σκοτεινὰς σοφίτας, ὅταν τὸ Ἀρσάκειον διηγήσῃ ἢ μακροζήσια Κυβανίω. Ἐἶνε δὲ ἀδύνατοι νὰ περιῶν ἡμέρα χωρὶς καθε Χρονό, καθε Θύμη καὶ καθε Ἀρσάκειον, νὰ μὴν ἐκφραζοῦν μὲ ἠδονικὴν σιγαμένην τὴν στενοχωρίαν αὐτῶν φράσαι: — Ἄχ! Σὴν ἐποχὴ τῆς Κυβανίω!

Καὶ ἡ φράσις αὕτη δὲν ἠμποροῦσε νὰ φαντασθῆτε πόσον πολυσημίας εἶνε!

Ἀπ' αὐτὰ τὰ ὄνειρα, ἠμποροῦν νὰ φαντασθῆτε καὶ τὰ πολλὰ Ἀποκαλύψεις σκανδαλιώδεις, καμμίαν διάθεσι δὲ ἔχω νὰ κρίνω. Ἀπομακρύνω ἀπὸ τοῦ, μὲ ἄλλην τὴν ἐπιβαλλομένην τροποσίαν, τὸ ἄκρον τοῦ ἀμακροζήσιον πέπλου, ὅτι τὸν ὅρκον γαλοῦνται μὲ σκορπὴν ἢ ποδὸς τὸν γάμον ἀπέχθηναι μερικῶν ἰδιότων καὶ οὐκ αἰσθῶν εἰς τοὺς γονεῖς, τοὺς ἀπομακρύνοντας τὰ κορίτσια τους ἀπὸ τὸ αἶμα καὶ ἐμπιστευόμενους αὐτὰ εἰς τὰ Παιθεναγογίω ν' ἀπαιτοῦν ἀπὸ τῆς ἀξιοσεβίσιου καὶ κ. διευθυντοῦς ἄχι μόνον ὑγεινήν τροφήν, καθαρὴν ἐδουμάσιαν, καλὴν ἐκπαίδευσιν καὶ σάφρονα ἀνατροφὴν, ἀλλὰ καὶ χωριστὸν θέλημα δι' αὐτὰ.

Δὲν θὰ ἐδύσταζα νὰ ἐδύσταζα οἱ αὐτοὺς νὰ ἐπιτρέπουσι εἰς τὰ κορίτσια τους κ' ἓνα ἐλαφρὸν γέλωτι μ' ἓνα γέρον, καθὼς καὶ ν' ἀπομακρύνουσι τὸς μίλησμι καθε γυναικίαν, ἢ ὅποιον δείχνει διαθέσει νὰ ἢ τεροβῆ τῆς ἀγνῆς φιλίας τὰ ἄρτα.

Η ΔΡΟΛΑΦΟΥΣΑ

ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ

ΤΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Οἱ Ξενομανεῖς σπρώχουν πρὸς τὰ πίσω τὴν ἀρχὴ τῆς δημιουργίας τῆς Ἑλλάδος.» Δὲ λέει ἄσκημα τέτοιον μίαν γνώμη πού ρίχτηκε ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ ἀπὸ τῆς στῆλης τοῦ «Νουμά», δὲν ξέρω ἂν κ' ἂν ἄλλοῦ προτῆτερα εἶνε πολὺ σωστή. Ἄφου θέλουμ' Ἑλλάδα ἑλληνική, κ' ὄχι σὴν τοῦτ' ἀπὸ διάφορα χόρτα, δὲ χωραὶ ἀμεισθήσιον πῶς μᾶς βλάπτουν οἱ Ξενομανεῖς, οἱ μακροζήσια καὶ καλὰ πού θέλουσι νὰ φερροῦν ἀρλεκίνικα ρούχα. Οὔτε πῶς πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ φυλαγοῦμαστε ἀπ' αὐτοῦς, φερρώντας ἐν' ἀδιαπέραστο ἑλληνικὸ θώρακα γιὰ τὰ βέλη τους. Ἦν νάμαστε ὁμοῦ καὶ δίκαιοι ἄς μὴν τῆς φοροῦσαστε ὅλες μᾶς τῆς ἀμαρτίες ἀπάνου σ' ἓναν πετεινὸ, μόνον στοὺς Ξενομανεῖς. Γιατὶ αὐτοὶ μποροῦν νὰ πῆ κανεὶς πῶς δὲν μᾶς κάνουν καὶ τόσο πολὺ κακὸ σ' αὐτὸ πού τοὺς κατηγοροῦμε. Ὅχι ἀπὸ τὴν ἀγαθὴν τους προαίρεσιν, πού μποροῦν ἀληθινὰ νάινε ἰσχυροί, πρὸς γιὰτὶ δὲν μποροῦν παίξουν μικρὸ ρόλο.

Ἦν ἄλλα θετικὰ ἄλλες ὁδοὶ πολυκέφαλες πού μᾶς φταίνε στὸ σταμάτισμα πού παθαίνουμε θέλοντας νὰ τραβήσομε τὸν ἴσιο δρόμο, πού σπρώχουν πίσω τὴν δημιουργίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἐἶν ἄλλα μὲν ἀντιμέτωπὰ μᾶς, μὲν ἄλλα πούχουν καὶ τὴν ἀξίωσιν πῶς εἶνε ὁρμημένα μὲ τὴν ἑλληνικὴν σφίρα καὶ δὲν καταλαβαίνουσι πῶς ἀποσβολώθηκα ἀπ' τὸ πάλυ τῆς φῶς, πρὸ τοῦ μποῦν εἶναι τὴν οὐσία τῆς φῶς στραβὰ διδασκῆται ἀπ' αὐτὴν καὶ μποροῦν τώρα καὶ τὸ ἄσπρο ἀκόμη νὰ τὸ ποῦν μαῦρο. Ἐἶνε ἴσα ἴσα αὐτοὶ πού τάχα χτυποῦν τὴν Ξενομανίαν καὶ πολεμοῦν γιὰ τὰ πάτρια καὶ σκοῦζουσι γιὰ τὸ ἄμικτο κάλλος τῆς ἀρχαίας γλώσσας κ' ἀφώνουσι φωνήν, μὴν τὴν καὶ χαλῆσαι τὸ ζηλευμένον χέρι τῆς Ὁρθόδοξης ἐκκλησίας μᾶς — Ὁρθόδοξης! Πισθίωση μὴ φορὰ! Ἐἶμαστ' ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι στραθόδοξοι εἶνε τοῦ πῶλου ἢ λογικῆ αὐτῆ κ' ἔπρεπε νᾶν ἓνα Σωκράτης, νὰ μᾶς τὰ ψάλλη: * Ὡ λῶστε πῶλε κτλ.

Τὴν ἀρρώστιαν πούχουν οἱ Ξενομανεῖς, τὴν ἰδίαν κ' ἀπαράλλαχτη ἔχουν καὶ οἱ πατριωμανεῖς σχολαστικοί, ὕψωμένα ἄχι πρὸς τὸν κύβο, πρὸς τὸν κύβο τοῦ κύβου. Τὶ θέλουσι ἐκεῖνοι; Σῶνει καὶ καλὰ νὰ φανοῦν Φραντζέζοι, Ἑγγλεζοὶ καὶ δὲν ξέρω τί

ἄλλο, ἔσως καὶ κατσίβελοι, μιλοῦντας μίαν γλῶσσαν μὲ σκορδαλιὰ γαλλοεγγλέζικη, χορευόντας καὶ τραγουδοῦντας τὰ ξένα, φερρώντας μονόκλ καὶ φουσαμῖν καὶ τέτοια, λέγοντας καὶ σπουδάζοντας πράματα πού μᾶς εἶνε ξένα. Κ' οἱ πάτριοι τί θέλουσι; Νὰ γίνουσι ἀρχαῖοι Ἑλληνας, ἐνῶ εἶνε νέοι. Καὶ πῶς νὰ γίνουσι; Σκαλίζοντας τὸ λεξικὸ γιὰ νὰ ψαρέψουσι παλιὰς λεξοῦλες καὶ φουσαμῖν: καὶ νᾶν τῆς πᾶρουσι στὸ στόμα τους — μὲ ποιά προφορὰ κ' ἀδύνατον καὶ σ' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μὴν ἐπιβλέψωμε πῶς ἢ δική μᾶς εἶνε ἡ σωτήρ, ὅπως πάντα ὅλα τὰ δικὰ μᾶς — βάζοντας ἀρχαῖα ὀνόματα στὰ παιδιὰ, κρατῶντας εὐπὸ μάλης τὸν Πλάτωνα καὶ στὸ μυαλὸ ἄπα ρέματα καὶ παρακειμένους, καὶ λαχταροῦντας ἐνὸς τρόπου σκορδαλιὰ, νάχων καὶ λίγον μωτικὸν γιὰ νὰ βουτοῦν τὶ μύτες τους.

Ἄκόμη θῆνε νᾶνε καὶ Ὁρθόδοξοι, τυπολάτες δηλ. παπαδολάτες. Τούλάχιστο τὸν λαὸ ἔπει τον θῆνε νᾶνε. Γιατὶ οἱ σπουδασιμένοι οἱ ἐπὶ κεραλῆς τῶν πατρίων, δὲν παρῶν καὶ νὰ μὴν πατοῦν ποτὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ νὰ μὴν πιστεύουσι τίποτα καὶ νὰ ἀποκρίνονται τὸ θεῖον τι σημαίνει, ἀφου, βλέπετε, οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τόσο ἀλτρουισμό κ' ἀντινέμονται γιὰ τοὺς ἄλλους τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν καὶ βγαῖουσι καὶ χάρισμα φύλλο; Καὶ θῆνε νᾶνε καὶ Ὁρθόδοξοι μαζί, γιὰτὶ τόσο τὸ πιστεύουσι πῶς εἶναι ἀχώριστα πράματα ἡ Ὁρθόδοξιαν κ' ἡ ἑλληνισμὸς καὶ ἔχασαν πῶς κ' οἱ Βούλγαροι εἶναι ὀρθόδοξοι κ' οἱ Ρῶσοι.

Δὲ εἶνε λοιπὸν ἡ ἀρρώστιαν πού φέρνει καὶ τοὺς πρώτους καὶ τοὺς δευτέρους, ἡ ἀρρώστιαν πού δὲν ἀφίνει τὴν Ἑλλάδα νὰ δημιουργηθῆ. Ἦν διαφορά εἶνε πῶς οἱ πρώτοι δὲν εἰμποροῦν νὰ κάνουν τὸ κακὸν πού κάνουν οἱ δευτέροι, δασκαλοὶ καὶ παπάδες κ' ὅλοι ὅσοι ξελαρογιάζονται γιὰ τὰ πάτρια κ' ὅλοι ὅσοι τὰ βρωμέματα δὲν θέλουσι νὰ ξεκολλήσουσι ἀπὸ τὸ πηλοκάρυον τῆς Ρουτίνας, καὶ εἰς τὴν Παιδείαν καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ εἰς τὴν σκέψιν καὶ εἰς τὴν τέχνην καὶ σ' ὅλες τῆς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς. Δὲν μποροῦν οἱ πρώτοι, οἱ Ξενομανεῖς, νὰ βλάψουσι τόσο εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς ἑθνικῆς ζωῆς, γιὰτὶ ἡ Ξενίαν τους μᾶς μωρίζει ἀμέσως, γιὰτὶ εἶνε λίγοι καὶ δὲν ἔχουν πρόγραμμα ἐργασίας καὶ δὲν ἐνεργοῦν μὲσα στὸν πολὺ λαὸ, γιὰτὶ εἶνε περιορισμένους ὁ κύκλος ὅπ' ἀκούεται ἢ φωνὴ τους. Ἦν νὰ πῆ ὁμοῦ κανεὶς γιὰ τοὺς ἄλλους, πούχουν στα χέρια τους τὸ φαρμάκι νὰ μᾶς πᾶρουσι μικροῦς καὶ νὰ μᾶς ἀναθρέψουσι καὶ μᾶς διδάξουσι καὶ νὰ μᾶς ξεκουτικ-

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ 14

Τ' ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΜΑΣ

Τρίωστη ζώνη ὀλοκρυσθὴ φορεῖ
σὲ δαχτυλίδι μέτρη,
καὶ πῆ ἡ ὄραια ἢ χήρα δὲ βαττῆ
—πραγματευτῆ, πολὺ μ' ἀράσει:
ἢ ζώνη πού φορεῖς κ' ὄχι νὰ πῆς
σοῦ τῆζω κ' ἄλλὰ τότε...
—δὲν τὴν πούλω μὲ οὐδὲ πλωρῶ
μὲ οὐδ' ὄρα κ' ἄλλὰ τότε γρόστα
ἔτσι, ὄραια ὄραια, πῶς νὰ τὸ πῶ
ρόθον ἢ κρένο;
ἓνα μου κόστισε φίλι
κ' ὄπου εἶρω δὲ τῆ δίνω...

—σὺρε ταχὶ εἰς τὴν Ὁρια-τῆ-Σπηλιὰ
πραγματευτῆ μὲ τὰ ὄραια μάτι
καὶ κατ' σὸ φέρνω τῆ τιμῆ
καὶ παίρνω τὴν πραγμαμῆ

Τραβᾶ: ταχὶ εἰς τὴν Ὁρια-τῆ-Σπηλιὰ
καὶ στοῦ μεσημεριοῦ τὴν στάλα
φτάνει εἰς τὴν Ὁρια-τῆ-Σπηλιὰ
σὲ μοῦλα χρυσοκάπουλη καθέλα.
Δένει τὴ μοῦλα εἰς τὴν ἑνομηλιὰ
πού ἠσκιῶναι ἐμπρὸς στὸ σπῆλιο,
στὰ μάτι του, πού τὸν πλανᾶν
βάζει συγνὰ τὸ χέρι ἀντήλιο
καὶ τρώει καὶ τρώει τὴ σπῆλιὰ τοῦ χροιοῦ,
δὲν φαίνεται κ' οὐδὲ γροικιέται
καὶ μπαίνει μέσα εἰς τὴ σπηλιὰ
κ' ἀποκοιμῆται.

Μέτα εἰς τὴ στοιχειωμένη τῆ σπηλιὰ
πού ἀποσταμένη γέρνει,
ἕπνος τῆ φέρνει, ἕπνος τὴν παίρνει:
Νεράιδες περικύστητες, σιτηγῆς
καὶ μαρμαροστραχῆλες,
ἀνήτικωτα κορμιά, ἄδισιανὰ
διανεμάται κ' ἀνατραχίλες,
στὲς κομπωτὲς πλεζούδες των φοροῦν

νεραϊογνέματα καὶ πολυτρίχια
κ' ἔχουσι κρινούς δίχτυλα
κ' ἔχουσι ροδόφυλλα γιὰ νύχια.

Καὶ μὲ, ἢ Ἐξωτέρω ἢ Παγανῆ,
παγᾶνα τοῦ θανάτου
χτυπᾶ τὸν νῖδὸν πραγματευτῆ
καὶ πέρνει τὰ συλλογικά του...

Τώρα εἰς τὴν χώρα ὁ νῖδὸς πραγματευτῆ
κλαίει καὶ λέει πάλι ἐκεῖνο
—ἓνα μου κόστισε φίλι
κ' ὄπου εἶρω δὲ τῆ δίνω,
τῆ ζώνη πούπλεξε ἢ καλῆ — ὦ ἓνα φίλι,
ἢ ἀρραβωνιαστικῆ μου,
μὲ πλίνεσε μὴ ζωτικῆ τῆ ζηνητεῖα
καὶ πῆρε τὰ συλλογικά μου!

Ἔχει βέβαιον τὸ ποίημα αὐτὸ τῆ σφραγίδα ὅλη τῆς τέχνης τοῦ κ. Γρουπῆ, καὶ εἶνε ἓνα ἀπ' τὰ καλλήτερα του. Μὰ ἕρω πῶς δὲν εἶνε σωστὸ τὸ νὰ πῆρει κανένας ἓνα ποίημα κ' ἀφου τοῦ ἀλλάξει τὸ μέτρο καὶ μερικὰς λέξεις νᾶν τὸ παρουσιάσει γιὰ πρωτότυπη ἐργασία.
Θὰ ἦταν δουλιὰ καθυτὸ ἑθνικῆ καὶ ὅρα τὴν πῆδὸν μεγάλη ἀξία, ἂν οἱ ποιητῆ καὶ λογογράφοι μᾶς μέσα στὰ γραφόμενά τους προσπαθοῦσαν νὰ σώζουσι τὲς παράδοτες